

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA

I STRUČNA SLUŽBA D.O.O. POŽAREVAC

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, TRGOVINE, ŠUMARSTVA I

VODOPRIVREDE

BILTEN

Datum : 07. 07. 2011.

Uređivački odbor: Grozdić Jovan dipl.ing., Jorgovanka Vlajkovic, dipl.ing., Stanković Stanislava, dipl.ing., Stojanović Aleksandar, dipl.ing., Božanić Monika dipl.ing., Jovanović Zvezdana dipl.ing., Vujčić Nenad dipl.ing., Đorđević Ana, dipl.ing., Jovica Jurišić, dipl.ing.

Uredbe Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede za 2011. god.

Vlada R. Srbije na predlog Ministra poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede od početka godine donelo je sledeće uredbe:

Uredba o korišćenju podsticajnih sredstava za podršku razvoju organske proizvodnje za 2011. godinu

Pravo na podsticajna sredstva za podršku razvoju organske proizvodnje ostvaruju podnosioci zahteva koja imaju: biljnu proizvodnju koja se nalazi u periodu konverzije, sertifikat za organske biljne proizvode ili imaju biljnu proizvodnju za koju je završen period konverzije i nalaze se u postupku izdavanja sertifikata, stočarsku proizvodnju koja se nalazi u periodu konverzije, sertifikat za organske stočarske proizvode ili imaju stočarsku proizvodnju za koju je završen period konverzije i nalaze se u postupku izdavanja sertifikata. Zahtev za korišćenje podsticajnih sredstava podnosi se Ministarstvu poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede - Upravi za agrarna plaćanja, do 31. avgusta 2011. godine

Uredba o uslovima i načinu korišćenja podsticajnih sredstava za subvencionisanje troškova skladištenja pšenice, kukuruza i zamrznute maline, roda 2011. godine u javna skladišta

Pravo na korišćenje podsticajnih sredstava za subvencionisanje troškova skladištenja pšenice, kukuruza i zamrznute maline roda 2011. godine ostvaruje nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva za period najviše do šest meseci, za pun mesec od dana izdavanja robnog zapisa za poljoprivredne proizvode koji su uskladišteni u periodu od 1. jula 2011. godine do 31. Maja.

Uredba o uslovima i načinu korišćenja sredstava za regresiranje osiguranja životinja, useva i plodova u 2011. godini

Nosilac komercijalnog poljoprivrednog gazdinstva ima pravo na korišćenje sredstava za regresiranje osiguranja u iznosu od 40% od visine premije osiguranja bez uračunatog poreza na premiju neživotnog osiguranja, ako je kod društva za osiguranje osigurao: životinje od rizika koji su propisani uslovima osiguravajućih društava i useve i plodove od rizika umanjenja prinosa. Zahtev za korišćenje sredstava za regresiranje osiguranja podnosi se Ministarstvu finansija - Uprava za trezor od 15. juna do 31. oktobra 2011. godine,

Uredba o uslovima i načinu korišćenja sredstava za regresiranje repromaterijala za ratarsku i povrtarsku proizvodnju u 2011. godini

Fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je prijavilo površine za ratarsku i povrtarsku proizvodnju od 0,5 do 100 ha ima pravo na regresiranje repromaterijala po hektaru prijavljene površine, i to najviše do:

- 1) 6.000 dinara po hektaru za mineralno đubrivo;
- 2) 4.000 dinara po hektaru za deklarirano seme;
- 3) 4.000 dinara po hektaru za dizel gorivo, odnosno evrodizel, odnosno biodizel.

Za ostvarivanje prava na ovu subvenciju potrebno je uplatiti 42.818,00 din. pio fondu do 19.08.2011. godine i skupiti račune u traženoj vrednosti, osim za mineralno đubrivo za koje je potrebno skupiti račune u vrednosti od 9.000,00 dinara.

Uredba o izmenama uredbe o podsticanju poljoprivredne proizvodnje putem kreditne podrške kroz subvencionisanje dela kamatne stope u 2011. godini

Ukupno odobreni iznos kredita po korisniku kredita ne može biti veći od 5.000.000 dinara, a ako je korisnik kredita zemljoradnička zadruga, ukupno odobreni iznos kredita po korisniku kredita–zemljoradničkoj zadruzi ne može biti veći od 15.000.000 dinara. Ako je korisniku na osnovu zahteva odobren kredit manji od 5.000.000 dinara, korisnik ima pravo da podnese novi zahtev za odobravanje novog kredita za razliku do limita od 5.000.000 dinara, odnosno za razliku do limita od 15.000.000 dinara ako je korisnik zemljoradnička zadruga. Po ostvarivanju prava na ovu subvenciju podnosilac zahteva i banka zaključuju ugovor pod sledećim uslovima:

- 1) da rok otplate kredita bude najviše tri godine;
- 2) da se kredit odobrava i isplaćuje u dinarima;
- 3) da efektivna kamatna stopa na godišnjem nivou ne može biti veća od referentne kamatne stope Narodne banke Srbije uvećane za dva procentna poena, osim za kredite sa rokom otplate do jedne godine kod kojih efektivna kamatna stopa na godišnjem nivou ne može biti veća od referentne kamatne stope Narodne banke Srbije uvećane za tri procentna poena;
- 4) da korisnik plaća fiksnu kamatnu stopu na neotplaćeni deo kredita od 8% na godišnjem nivou u razdoblju otplate kredita;
- 5) da banka vrši naplatu kredita u mesečnim, tromesečnim, polugodišnjim ili godišnjim anuitetima,

skladno planu otplate koji čini sastavni deo ugovora o kreditu;

6) na zahtev korisnika kredita čiji je rok otplate tri godine, banka odobrava odloženi rok vraćanja glavnice do jedne godine koji se uključuje u rok otplate kredita.

Uredba o utvrđivanju programa kreditne podrške za razvoj stočarstva u 2011. godini kroz subvencionisanje dela kamatne stope

Pravo na kreditnu podršku za razvoj stočarstva imaju: fizičko lice, preduzetnik, pravno lice za nabavku: kvalitetnih priplodnih junica (do 10 grla), priplodnih krava (do 10 grla), teladi (165 kg do 25 grla), kvalitetnih priplodnih dviski, ovaca i ovnova (do 25 grla), priplodne jagnjadi (do 40 grla), priplodnih koza i jarčeva (do 40 grla), priplodnih jaradi (do 40 grla), priplodnih nazimica i nerastova (do 10 grla), prasadi za tov (30 kg do 100 grla), roditeljskih jata živine (do 3000 jedinki), rojeva pčela (do 100 rojeva), riblje mladi (do 6000 kg).

Uredba o utvrđivanju programa kreditne podrške za investiciona ulaganja u poljoprivredne objekte u 2011. godini kroz subvencionisanje dela kamatne stope

Investicionim ulaganjem u poljoprivredne objekte u smislu ovog programa smatraju se izgradnja, adaptacija, rekonstrukcija, sanacija, promena namene i drugi radovi na ekonomskim objektima u smislu zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Uredba o utvrđivanju programa kreditne podrške za investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu u 2011. godini kroz subvencionisanje dela kamatne stope

Pravo na kreditnu podršku za razvoj stočarstva, ratarstva, voćarstva, vinogradarstva i povrtarstva u 2011. godini kroz subvencionisanje dela kamatne stope za svu vrstu mehanizacije imaju sva fizička lica, preduzetnici i pravna lica.

Uredba o utvrđivanju programa kreditne podrške za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva i povrtarstva kroz subvencionisanje dela kamatne stope

Pravo na kreditnu podršku za razvoj biljne proizvodnje imaju: fizička lica, preduzetnici i pravna lica. Pravno lice ima pravo na kreditnu podršku za razvoj biljne proizvodnje ako je razvrstano u malo pravno lice u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, a zemljoradnička zadruga ako ima najmanje 10 članova zadruge koji su upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao nosioci ili članovi deset različitih registrovanih poljoprivrednog gazdinstava koji se nalazi u aktivnom statusu. Fizičko lice, preduzetnik i pravno lice ostvaruju pravo na kreditnu podršku za razvoj biljne proizvodnje za nabavku: semena i sadnog materijala, svih vrsta mineralnog đubriva i svih vrsta sredstava za zaštitu bilja.

Uredba o utvrđivanju i ostvarivanju prava na podsticaje proizvođačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za 2011. godinu

Pravo na korišćenje podsticaja iz člana 2. ove uredbe ima pravno lice i preduzetnik, kao i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva sa aktivnim statusom u skladu sa posebnim propisom, koji u 2011. godini izvezu, odnosno koji su izvezli u 2010. godini i naplatili poljoprivredne i prehrambene proizvode domaćeg porekla u skladu sa zakonom kojim se uređuje devizno poslovanje.

Fizičko lice iz stava 1. ovog člana, pravo na korišćenje podsticaja iz ove uredbe ima samo za izvoz sopstvenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Uredba o raspodeli i korišćenju podsticaja za genetsko unapređenje stočarstva u 2011. godini

Podnosilac zahteva ostvaruje pravo na podsticaje, u zavisnosti od vrste stoke. Podsticaji se utvrđuju po grlu, u zavisnosti od vrste stoke, i to u iznosu od: 1) 25.000 dinara za kvalitetne priplodne prvotelke; 2) 25.000 dinara za kvalitetne priplodne krave; 3) 4.000 dinara za kvalitetne priplodne ovce i koze; 4) 4.000 dinara za kvalitetne priplodne krmače.

Uredba o uslovima i načinu korišćenja premije za mleko za 2011. godinu

Korisnik premije ostvaruje premiju preko pravnih lica i preduzetnika koji se bave preradom mleka. Premija se isplaćuje kvartalno za kravlje, ovčije i kozje sirovo mleko, isporučeno u prethodnom kvartalu, po litru isporučenog mleka u iznosu od 5 dinara. Korisnik premije ostvaruje pravo na premiju ako je predao najmanje 3.000 litara mleka po kvartalu.

Kompletan pregled uredbi možete pronaći na sajtu Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede: http://mpt.gov.rs/documents/list/123/zakoni-poljoprivreda.html?menu_id=31

Za svu pomoć i tumačenja uredbi možete se obratiti PSSS „Požarevac“ d.o.o. lično na adresu: Dunavska 91, Požarevac ili na telefon: 012/531-331

Aleksandar Stojanović dipl.ing.

Priprema crnog luka za vađenje i skladištenje

Crni luk proizveden iz arpadžika, vadi se obično krajem meseca jula, dok se crni luk proizveden iz semena vadi tek krajem avgusta.

Pripremu za vađenje crnog luka, treba otpočeti kada polegne 50% biljaka.

U ovoj fazi, poželjno je oprskati usev sredstvom na bazi MALEIN-HIDRAZIDA (**Royal MH-30, Hidrazilon**) u cilju sprečavanja klijanja u skladištu. Preparat se koristi u količini 12,5 l/ha, uz upotrebu 500-600 l vode po ha.

Ovaj tretman je potrebno izvesti 10-14 dana pre samog vađenja lukovica i pri temperaturi ne višoj od 25°C. Najbolji rezultati se postižu ako se tretman obavi u ranim jutarnjim časovima. Ukoliko se očekuje kiša tretiranje treba odložiti. U slučaju da je luk oprskan, a kiša padne posle 6 sati, tretman treba ponoviti.

Preparati na bazi MALEIN-HIDRAZIDA se ne koriste u semenskom luku jer je reč o retrdantima, dakle sredstvima koja sprečavaju klijanje. Da bi se crni luk uspešno čuvao u skladištu, pored ove mere, važno je redovno ga štiti od raznih bolesti i štetočina tokom vegetacione sezone. Takođe nakon vađenja, važno je da se lukovice dobro osuše. Obično se dosušivanje vrši na samoj parceli u tankom sloju. Kada se dobro osuši, tek tada se sakuplja i smešta u skladište.

Božanić Monika, dipl.ing.

Fiziološki aspekti lučenja mleka

Sastav mleka je vrlo različit i kod jedne te iste životinje, a te razlike su još izrazitije ako se radi o životinjama različitih vrsta. Ove razlike su uslovljene nizom faktora kao što su: nasleđe, hrana, faza laktacionog perioda, razmak između pojedinih mužja, klima, seksualna uzbuđenost, godišnje doba itd.

Prvih 3--5

(najčešće 4) dana posle partusa mlečna žlezda luči kolostrum (mlezivo) u kome se nalaze velike količine globulina koje se u mlečnoj žlezdi gomilaju u pred-partusnom periodu. Ta količina globulina je znatno manja ako se životinja muzla sve do pred sam partus. Globulini ima veoma važnu ulogu u ishrani mladunčeta, jer je ustanovljeno da krv mladunčeta ne sadrži globuline, pa ih sluznica creva mladunčeta nakon partusa resorbuje u makromolekularnom stanju tj. Ustanovljeno je da ako mladunče dobije globuline u dovoljnim količinama sa mlekom (kolostrumom) u njegovom serumu brzo se uspostavlja normalna koncentracija što je, obziromna ulogu globulina u organizmu vrlo značajno.

Pored globulina u mleku se od belančevina nalaze još kazein i laktoalbumin. Kazein kao fosfoprotein kvantitativno je najzastupljeniji i predstavlja značajan sastojak mleka. Od ugljenih hidrata, kako je napred navedeno, u mleku se nalazi laktoza. Pored navedenog, u mleku se nalaze i mineralne materije, od kojih ima najviše kalcijumovog fosfata, a zatim kalijumovih soli. U malim količinama ustanovljeni su magnezijum- i natrijum-hlorid, a u tragovima se nalazi gvožđe i neki drugi metali.

U mleku se nalaze obično i svi vitamini neophodni mladunčetu za normalan rast i razvoj. Međutim, pokazalo se da količina izvesnih vitamina varira u zavisnosti od ishrane životinje: npr. krave koje se tokom zimskih meseci hrane suvom hranom imaju u svom telu manje količine vitamina A, nego krave koje pored suvog obroka dobijaju i sočnu hranu.

Vujčić Nenad dipl. Ing.

ĐUBRENJE KALCIJUMOM

Kalcijum, bitan element u ishrani gajenih biljaka, u zemljištu ce nalazi u nezamenjivom obliku u raznim mineralima kao što su kalcijum karbonat, kalcit, dolomit, kalcijum fosfati, apatiti, silikati.

Ovi oblici kalcijuma su nepristupačni i tek nakon razlaganja i rastvaranja mogu biti usvojeni od strane biljaka. Na rastvorljivost kalcijum karbonata najveći uticaj ima ugljen dioksid pomoću koga prelazi u bikarbonatni oblik i postaje pristupačan za usvajanje.

Ali, bikarbonatni jon je jako pokretljiv i lako se ispira iz gornjih slojeva zemljišta. Kalcijum se takođe u zemljištu nalazi i zamenjivom obliku, vezan za adsorptivni kompleks, kao i u zemljišnom rastvoru odakle je lako pristupačan biljkama.

Zbog načina iskorišćavanja zemljišta i neunošenja kalcijuma putem đubriva u dovoljnim količinama, često dolazido njegovog potpunog gubitka iz orničnog sloja, što ima za posledicu povećanje kiselosti (smanjenje pH vrednosti) zemljišta, a time i razaranje složenog zemljišnog kompleksa, ispiranje ostalih hraniva, narušavanje strukture zemljišta i naravno njegov nedostatak kao biogenog elementa za gajene biljke. Kalcijum se iz zemljišta odnosi prinosom gajenih biljaka, a samim prelaskom u pristupačan oblik praktično je nezaštićen od ispiranja i većina naših zemljišta, do skoro bogatih kalcijumom, ostaju bez njega u orničnom sloju.

Jedina mera popravke odnosno neutralizacije ovakvih zemljišta je izvođenje kalcifikacije, odnosno unošenje kalcijumovih đubriva. Za kalcifikaciju se mogu koristiti: negašeni i gašeni kreč, kračnjak, lapor, njival, saturacioni mulj idr koji se razlikuju samo u sadržaju kalcijum oksida.

Da li kalcifikacija treba da se obavi kao meliorativna mera kazuje nam hemijska analiza zemljišta kojom se određuje pH vrednost. Inače sumnja proizvođača u kiselost zemljišta može da se potvrdi i posmatranjem gajenih biljaka. Na kiselim zemljištima usevi su neujednačeni, kržljavi, listovi su ljubičasti ili žuti, biljke se lako sparuse...

Nakon obavljene analize zemljišta određuju se količine krečnog materijala koje su potrebne.

Količine kreča se kreću od 3 do 5 t/ha (u zavisnosti od vrednosti pH zemljišta), a ovu meru je najbolje izvoditi nakon skidanja strnih žita (pšenica, ječam, tritikale) kako bi bilo dovoljno vremena za preobražaj krečnog sredstva i za uspostavljanje ponovne ravnoteže u zemljištu. Tako će do proleća "šok" izazvan kalcifikacijom nestati. Poželjno je sa krečnim materijalom uneti i stajsko đubrivo i sve dobro izmešati sa zemljištem. Kalcifikacija treba da predhodi kulturama koje se gaje u sledećoj godini: lucerka, kukuruz, suncokret.

Efekti ove mere vide se već u prvoj godini, ali tek u drugoj godini nakon kalcifikacije plodnost zemljišta se stabilizuje, a prinos i kvalitet se povećavaju značajnije.

U slučajevima gde je agrohemijaska analiza pokazala da su zemljišta kisela i jako kisela postupak kalcifikacije treba ponoviti dve godine posle prvog unošenja krečnog sredstva.

Jorgovanka Vlajkovic, dipl. ing.

Centrala: (012)553-131 ;Fax:553-133; e-mail: pssstig@open.telekom.rs